

Dagens teman

- Repetition
1:a ordningens differentialekvationer
(ZC 1 – 2.2)
- Linjära ekvationer av ordning 1. (ZC 2.3)

- **Typisk ODE av ordning 1**

$$y'(x) = f(x, y(x))$$

- med begynnelsevillkor: $y(x_0) = y_0$ (ZC1.2)

Viktig sats: Existens o entydighetssatsen (Th1.1)

Om $f(x, y)$ och $\frac{f}{y}(x, y)$ är kontinuerliga så har begynnelsevärdesproblemet:

$$y'(x) = f(x, y(x)), y(x_0) = y_0$$

en och endast en lösning $y(x)$ i varje fall i någon omgivning av $x = x_0$.

Separabla ekvationer

$$y'(x) = f(x)g(y)$$

Lösningsförfarande:

Ekvationen är ekvivalent med att

$y = a$, konstant, där a är 0-ställena till $g(y)$

eller att

$$\frac{1}{g(y)} dy = f(x) dx.$$

Autonoma ekvationer

$$y' = f(y)$$

- Om $f(y_0) = 0$, så är konstanten $y(t) = y_0$ en lösning

Sådana lösningar kallas *jämviktslösningar*.

- Låt $f(y_0) = 0$ och $f'(y_0) < 0$ i någon omgivning av y_0 .

Då är jämviktlösningen y_0 *stabil* om $f(y)$ växlar tecken $+ 0 -$ vid y_0 . Annars är den *instabil*

- Enkelt testförfarande:

$$f(y_0) = 0 \text{ och } f'(y_0) < 0 \quad y_0 \text{ stabil}$$

$$f(y_0) = 0 \text{ och } f'(y_0) > 0 \quad y_0 \text{ instabil}$$

Linjära ekvationer

(ZC 2.3)

$$y'(x) + P(x) y(x) = f(x) \quad (*)$$

Lösningsförfarande:

(”integrerande-faktor-metoden”)

1. Multiplicera ekv (*) med faktorn

x

$$k(x) = \exp \int P(t) dt$$

Vänster led i ekvationen kommer då, eftersom

$$k'(x) = k(x) P(x),$$

att ha formen

$$k(x)y'(x) + k'(x) y(x) = (k(x) y(x))'$$

2. Integration av ekvationen

$$(k(x) y(x))' = k(x) f(x)$$

ger sedan

$$y(x) = \frac{1}{k(x)} \int k(t) f(t) dt$$

(Funktionen $k(x)$ kallas en *integrerande faktor*. Pga integrationskonstanten finns det alltid oändligt många sådana – det räcker förstås att man väljer en av dem.)